

A woman in a blue wetsuit and a young girl in a light blue floral swimsuit are playing in the surf on a beach. The woman is holding a small wooden stick, and the girl is leaning forward, touching the water. The background shows the ocean waves and the sandy beach.

Vastuullisen sijoittamisen raportti 2016

OP Varallisuudenhoito

Sisällysluettelo

Johdanto	2
1. ESG-yksikkö	2
2. Yhtiöiden poissulkeminen	2
2.1 Hiiliyhtiöiden poissulkeminen.....	2
2.2 Ydinaseiden poissulkeminen.....	2
3. Vaikuttaminen	3
3.1 Suora yhtiövaikuttaminen	3
3.2 Muu vaikuttaminen	3
4. Yhtiökokoukset / OP-Rahastoyhtiö	4
5. OP-Kestävä Maailma – uusi tuote.....	4
5.1 Negatiivinen valinta	4
5.1.1 Terveydelle haitalliset tai riippuvuutta aiheuttavat tuotteet ja palvelut.....	4
5.1.2 Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset aiheet.....	4
5.1.3 Ympäristö	5
5.2 Positiivinen valinta.....	5
6 Liityimme mukaan CDP:n metsäohjelmaan.....	5
6.1 Metsäkadon merkitys yrityksille ja sijoittajille.....	5
6.2. Metsäkato on merkittävä ilmastonmuutoksen aiheuttaja	6
6.3 Merkittävimmät hyödykkeet, jotka aiheuttavat metsäkatoa	6
6.4 CDP:n metsäohjelma	7
6.5 Lähteet	8
Liite: Yhtiökokoukset joihin OP Rahastoyhtiön rahastoja osallistui 2016	9

Johdanto

Vuosi 2016 oli aktiivinen ja menestyksenkäs OP Varallisuudenhoidon vastuulliselle sijoittamiselle. Otimme käyttöön paljon uusia käytäntöjä, aloitimme uusia vaikuttamisprosesseja ja veimme entisiä eteenpäin, kehitimme vastuullisen sijoittamisen prosessejamme ja vahvistimme voimavaroja. Saimme myös tunnustusta työstämme, kun Scandinavian Financial Research Ltd:n (SFR) vuosittain toteuttamassa tutkimuksessa institutionaaliset sijoittajat valitsivat vuonna 2016 OP Varallisuudenhoidon Suomen parhaaksi varainhoitajaksi vastuullisessa sijoittamisessa.

Tässä vastuullisen sijoittamisen vuosiraportissa käydään ensin lyhyesti läpi alkuvuoden tapahtumat, joista raportoimme laajemmin jo elokuussa. Loppuosiossa kerromme mitä tekemisiä vuoden loppupuolelle ajoittui.

1. ESG-yksikkö

Asettamamme tavoite, olla jatkossakin johtava vastuullisen sijoittamisen toimija, vaatii panostuksia resursseihin ja organisoitumiseen. Tämän johdosta perustimmekin keväällä 2016 uuden ESG-yksikön. Yksikön tarkoitus on laajentaa ja syventää entisestään toimintaamme vastuullisen sijoittamisen eri osa-alueilla. ESG-integrointi, aktiivinen omistajuus, kansainvälisten normien seuranta ja vaikuttaminen, positiivinen ja negatiivinen valinta, teemasijoittaminen sekä sijoitusten hiilijalanjälki ja siihen liittyvät ilmiöt ovat jatkossa entistä vahvemmin läsnä toiminnassamme. Kuten tähänkin asti, sijoituspäätöksiä tekevät henkilöt ovat avainasemassa monien ESG:n osa-alueiden implementoinnissa.

2. Yhtiöiden poissulkeminen

Poissuljemme yhtiöitä noudattamiemme vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti. Kulloinkin voimassa oleva poissulkulista on nähtävissä [op.fi sivuilla](http://op.fi/sivuilla).

2.1 Hiiliyhtiöiden poissulkeminen

Suljimme 2016 aikana yli 60 hiiliyhtiötä sijoitusuniversumistamme. Poissuljettavat yhtiöistä noin 40 on kaivosyhtiöitä, joiden liikevaihdosta yli neljännes tulee energian tuottamiseen käytettävän hiilen kaivannaistoiminnasta. Lukuun sisältyy kymmenen yhtiötä, jotka suljettiin pois absoluuttisen hiilentuotantoon perustuvan tarkastelun pohjalta. Hiilen käyttäjistä olemme sulkeneet pois tason 1 ja tason 2 päästöihin perustuvan analyysin perusteella noin 20 sähköntuottajaa, joiden päästöt tulevat hiilen polttamisesta. Poissulkulista, pitäen sisällään hiiliyhtiöiden lisäksi myös muista syistä poissuljettuja yhtiöitä, löytyy [op.fi sivuilta](http://op.fi/sivuilla).

2.2 Ydinaseiden poissulkeminen

Laajensimme 2016 aikana poissulkemisemme koskemaan myös ydinaseita valmistaviin yrityksiin. Poissulkeminen kattaa aseiden suhteen tällä hetkellä kansainvälisillä sopimuksilla

kiellettyjen aseiden valmistamisen, myynnin ja markkinoinnin. Käytännössä poissulkeminen koskee kiellettyjä rypäleaseita, henkilömiinoja, ydinaseita sekä biologisia ja kemiallisia aseita valmistavia yrityksiä.

3. Vaikuttaminen

Vaikuttamme tarvittaessa suoraan yhtiöihin asioissa, jotka näemme merkityksellisiksi yhtiön tulevaisuuden ja arvonkehityksen ja riskien huomioimisen näkökulmasta. Osallistumme myös tarvittaessa yhteisvaikuttamiseen muiden sijoittajien kanssa. Tällöin on kyseessä tyypillisesti laajempi asiakokonaisuus ja vaikuttamisen kohteena suurempi joukko sijoituskohteita tai potentiaalisia sijoituskohteita.

3.1 Suora yhtiövaikuttaminen

Vuoden 2016 lopussa OP Varallisuudenhoidolla oli käynnissä, tai oli tehtynä päätös vaikuttamisprosessin aloittamisesta 15 yhtiön kanssa. Vaikuttamisprosessien aloitus- ja lopetuspäätös tehdään aina OP Varallisuudenhoidon vastuullisen sijoittamisen toimikunnassa. Vaikuttamisen kohteina oli vuoden lopulla esimerkiksi kaivosyhtiöitä ympäristö- ja turvallisuusongelmiin liittyvien prosessien parantamiseksi sekä ympäristö- ja sosiaalisia ongelmia aiheuttaviin investointiprojekteihin sekä korrupioon syyllistyneitä yhtiöitä.

3.2 Muu vaikuttaminen

OP Varallisuudenhoito lähti keväällä 2016 mukaan laajaan UNPRI:n organisoimaan vaikuttamisprojektiin, jolla pyritään kasvattamaan ESG-asioiden roolia luottoluokittajien analyysissä ja johtopäätöksissä. Aloitteessa on mukana alkuvaiheessa 100 kansainvälistä institutionaalisen sijoittajaa.

Vastuullinen sijoittaminen sai alkunsa osakesijoittamisesta. On luonnollista, että nimenomaan osakesijoittaminen oli suunnannäyttäjänä, koska osakeomistus tuo oikeuden paitsi yrityksen tuloksen mahdollistamiin osinkoihin myös äänioikeuden yritystä koskevissa asioissa. Nyt myös korkosijoittajia palvelevat luottoluokittajat ovat tulossa vahvemmin mukaan.

Korkosijoittamisessa yhtiöiden ja valtioiden luottoluokitus näyttelee merkittävää roolia. On outoa, mikäli luottoluokitukseen ei olisi leivottu myös perinteisten taloudellisten mittareiden ulkopuolisia ESG (Environmental, Social and Governance)- eli vastuullisuusasioita, jotka tietyissä tapauksessa voivat vaikuttaa myöhemmin yritysten ja valtioiden taloustilanteeseen ja tätä kautta velanmaksukykyyn. Taloustilanteeseen vaikuttavia vastuullisuusasioita on lukematon määrä. Tällä hetkellä erityisen akuutteja asioita ovat esimerkiksi ilmastonmuutoksen suoraan aiheuttamat liiketoimintavaikutukset sekä epäsuoraan lainsäädännön kautta aiheutuvat vaikutukset esimerkiksi fossiilisia energianlähteitä tuottaviin tai käyttäviin yrityksiin. Valtioiden kohdalla katsomme, että perinteisetkin luottoluokitukset heijastelevat myös ESG-asioita, koska esimerkiksi instituutioiden ja lainsäädännön vahvuus heijastuu valtioiden kykyyn suoriutua taloudellisista velvoitteista.

4. Yhtiökokoukset / OP-Rahastoyhtiö

OP Rahastoyhtiön hallinnoimat sijoitusrahastot osallistuivat yhtiökokouksiin ja ylimääräisiin yhtiökokouksiin vuonna 2016 tämän raportin liitteen mukaisesti. Yhtiökokouksiin liittyvä päätöksenteko tapahtuu OP Rahastoyhtiön hallituksen määrittelemän ja hyväksymän päätöksentekoprosessin mukaisesti.

5. OP-Kestävä Maailma – uusi tuote

Vastuullisen sijoittamisen yleisen prosessin kattavien rahastojen lisäksi valikoimaamme kuuluu vastuullisia teemarahastoja. Vastuullisen sijoittamisen teemarahastoperhe koostuu OP-Ilmastosta, OP-Puhtaasta Vedestä, OP-Vähähiilisestä Maailmasta sekä uusimmasta tulokkaasta OP-Kestävästä Maailmasta.

Vuoden loppupuolella lanseeratussa uudentyyppisessä OP-Kestävä Maailma -yhdistelmärahastossa yhdistyy negatiivinen ja positiivinen valinta. Negatiivinen valinta tarkoittaa sitä, että rahaston sijoituskohteista on rajattu tiettyjä sektoreita ja toimintoja pois alla kuvatun mukaisesti. Positiivisessa valinnassa yritysten toimintatapoja tarkastellaan vastuullisuuden näkökulmasta ja vain yritysten parhaimmisto voi päätyä rahastoon.

5.1 Negatiivinen valinta

5.1.1 Terveydelle haitalliset tai riippuvuutta aiheuttavat tuotteet ja palvelut

Rahasto ei sijoita tuotteisiin tai palveluihin, jotka ovat terveydelle haitallisia tai aiheuttavat riippuvuutta. Tähän kategoriaan luemme alkoholin ja tupakan valmistuksen sekä uhkapeliyhtiöt. Rahasto ei myöskään sijoita sellaisiin yhtiöihin, joiden liikevaihdosta merkittävä osa tulee tupakan tai alkoholin myynnistä.

5.1.2 Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset aiheet

Myös sosiaalisesta ja yhteiskunnan näkökulmasta haitalliset tai kiistanalaiset toimintatavat, tuotteet ja palvelut ovat sellaisia, joihin rahasto ei sijoita. Tähän kategoriaan kuuluvat muiden aseiden kuin urheilu- ja metsästysaseiden valmistus, YK:n Global Compactin vastainen toiminta, kuten lapsityövoima ja korruptio, aikuisviihteen tuotanto, eläinkokeet muihin kuin lääketieteellisiin tarkoituksiin ja aggressiivinen verosuunnittelu. Aggressiivisen verosuunnittelun määritelmä tulee kehittymään kansainvälisten linjausten ja parantuvan raportoinnin ja analyysimenetelmien ansiosta. Tällä hetkellä kiinnitämme huomiota esimerkiksi tietoomme tulleisiin maakointaisiin aggressiivisiin järjestelyihin.

5.1.3 Ympäristö

Ympäristösyistä rahasto ei sijoita öljy- tai kaasusektorin yhtiöihin, eikä muutoin ilmastonmuutokseen merkittävästi vaikuttaviin yhtiöihin. Kriteereinä ilmastonmuutokseen vaikuttamisen suhteen käytetään fossiilisten energianlähteiden varantoja, hiilijalanjälkeä ja hiili-intensiteettiä. Rahasto ei myöskään sijoita ydinvoiman tuottajiin.

5.2 Positiivinen valinta

Positiivisessa valinnassa jäljelle jääneiden toimialojen yrityksistä rahastoon voi päätyä ainoastaan sellaiset yritykset, jotka ovat vastuullisuuden tarkastelussa sektorinsa parhaiden joukossa. Vastuullisuustarkastelu muodostuu kolmesta kokonaisuudesta, jotka liittyvät ympäristöön, yhteiskuntaan ja yritysten hallintotapaan. Yritysten vastuullisuutta arvioidaan satojen erilaisten mittareiden avulla. Mittarit liittyvät esimerkiksi työntekijöiden kohteluun, työturvallisuuteen, hankintaketjun vastuullisuuteen, kasvihuonekaasupäästöihin ja saasteisiin, veden käyttöön, tuotteiden hiilijalanjälkeen, biodiversiteettivaikutuksiin, hallituksen kokoonpanoon ja korruption hallintaan.

6 Liityimme mukaan CDP:n metsäohjelmaan

6.1 Metsäkadon merkitys yrityksille ja sijoittajille

Maailman metsistä noin viiden Suomen kokoinen maa-ala on vaarassa kadota kahden vuosikymmenen aikana. Maailmanlaajuisesti metsäkatoa aiheuttaa erityisesti maatalous, esimerkiksi soijan ja öljypalmun viljely sekä karjan laidunten laajentuminen.

Metsäkato on liiketoimintariski yrityksille. Yritykset, jotka pyrkivät vähentämään metsäkatoa toimitusketjussaan, palkitaan vakaammalla toimitusketjulla, joka kestää paremmin muutokset viranomaissääntelyssä ja kuluttajien mieltymyksissä. Kun yritysten tuotanto ja kasvusuunnitelmat perustuvat kestäväan metsien hyödyntämiseen, on sijoittajien pitkän aikavälin tuotto-odotukset luotettavammalla pohjalla. Sijoittajat ovat tärkeä yritysten sidosryhmä, mutta myös muilla yritysten sidosryhmillä asiakkaista lainsäätäjiin on tärkeä rooli muutoksen edistämiseksi. Kansainvälisten ja moniportaisten tuotantoketjujen ollessa enemmän sääntö kuin poikkeus, käsillä oleva haaste metsäkadon vähentämiseksi ei ole helppo.

Metsäohjelmassaan CDP työskentelee yhdessä yritysten ja sijoittajien kanssa metsäkatoon liittyvien riskien hallitsemiseksi ja talouden kehittämiseksi kestävämpään suuntaan. OP Varallisuudenhoito liittyi mukaan CDP:n metsäohjelmaan 2016 vuoden lopulla. Olemme nyt mukana kaikissa kolmessa CDP:n ohjelmassa. CDP:n ilmasto-ohjelmassa olemme olleet mukana vuodesta 2009 lähtien ja CDP:n vesiohjelmassa vuodesta 2014.

6.2. Metsäkato on merkittävä ilmastonmuutoksen aiheuttaja

Faktat Metsäkato	Noin 30 prosenttia maapallon pinta-alasta on metsää. WWF:n mukaan metsän maailmanlaajuinen pinta-ala vähenee 48 jalkapallokentän kokoisella maa-alalla minuutissa.
	Metsäkato tarkoittaa puiden poistamista maa-alalta siten, että maa-alaa käytetään muuhun tarkoitukseen kuten maanviljelyyn tai esimerkiksi laidunmaana.

Metsäkadosta aiheutuvat kasvihuonepäästöt vastaavat 10-15 prosenttia maailman vuosittaisista kasvihuonepäästöistä. Metsäkadon vähentäminen on tärkeää, jotta ilmaston lämpeneminen saadaan pysäytettyä alle kriittisenä pidetyn kahden celsiusasteen rajan. Metsäpalot sekä metsien laadun heikentyminen ilmaston lämpenemisestä johtuen ovat myös merkittäviä syitä

metsäkadolle. Väestönkasvu sekä elintason nousu uhkaavat kulutuksen lisääntymisen myötä metsiä jatkossa entistä enemmän.

6.3 Merkittävimmät hyödykkeet, jotka aiheuttavat metsäkatoa

Nautakarjatuotteet aiheuttavat maailmanlaajuisesti eniten metsäkatoa. Nautakarjatuotteiden tuotannon vaikutukset metsiin ovat kuitenkin hyvin riippuvaisia paikallisista olosuhteista. Esimerkiksi Pohjois-Amerikan tasangoilla, Pohjois-Euroopassa tai Intiassa naudanlihan- tai maidontuotannolla on hyvin vähäinen suora vaikutus metsäkatoon, kun taas Latinalaisessa-Amerikassa vaikutukset metsäkatoon ovat tunnetusti suuret. WWF:n mukaan Amazonin alueella noin 17 prosenttia metsästä on menetetty 50 vuoden aikana. Viimevuosina osa Brasilialaisista teurastamoista on herännyt toimimaan metsäkatoa vastaan ja ne pyrkivät ostamaan nautoja vain sellaisilta tiloilta, jotka eivät aiheuta metsäkatoa.

Faktat Maatalous	Brasiliassa on maailman toiseksi monilukuisin nautakarjalauma. Suuri osa maassa tuotetusta naudanlihasta kulutetaan kotimaassa ja noin 20 prosenttia menee vientiin.
	Valtaosa globaalisti kulutetusta palmuöljystä tuotetaan Indonesiassa ja Malesiassa.
	Yhdysvallat on maailman suurin soijapavun tuottaja 34 prosentin osuudella. Toista ja kolmatta sijaa pitävät Brasilia ja Argentiina 30 ja 18 prosentin osuuksilla maailman kokonaistuotannosta.

Palmuöljyä käytetään moniin erilaisiin tarkoituksiin, kuten valmisruokiin ja -välipaloihin, kosmetiikkatuotteisiin, biopolttoaineisiin, eläintenruokiin ja lääkkeisiin. Vaikka metsiä hakataankin palmuöljyn tuotannon kasvattamiseksi, on palmuöljy öljykasveista kuitenkin se kaikkein tuottoisin suhteessa käytettyyn viljelyalaan. Mikäli palmuöljyn tuotantoa korvattaisiin muiden öljykasvien tuotannolla, aiheuttaisi se todennäköisesti suurempaa tuhoa metsille. Sertifioidun palmuöljyn tuotannossa toimitusketju sitoutuu

huomioimaan ympäristönäkökohdat tuotannossa sekä uusien viljelyalueiden suunnittelussa, muiden kestävä kehityksen näkökulmien lisäksi.

Soijasadosta 75 prosenttia käytetään eläinten ravintona, erityisesti sianlihan ja broilerin sekä kananmunien tuotannossa. Ainoastaan 6 prosenttia soijasadosta käytetään suoraan ihmisravintona. Myös soijantuotantoon on kehitetty sertifiointisysteemejä.

Metsienhakuut, joissa osa puista jätetään kasvamaan ja siementämään tai joissa uusia puita istutetaan, eivät ole metsäkatoa. WWF:n arvion mukaan kuitenkin noin 8–10 prosenttia maailman metsätaloustuotteista on peräisin metsänhakuista, jotka rikkovat paikallisia lakeja. Niin ikään metsätaloustuotteisiin on kehitetty sertifiointeja, jotka varmistavat, että metsien käyttö joko ylläpitää tai parantaa niiden hiilinielukykyä ja monimuotoisuutta. Suomessa noin 85 prosenttia talouskäytössä olevista metsistä on PEFC-sertifioitua.

6.4 CDP:n metsäohjelma

CDP:n metsäohjelmaan on liittynyt 365 sijoittajaa, joiden hallinnoitavat varat ovat yhteensä yli 20 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuonna 2016 CDP kysyi 821:ltä globaalisti toimivalta yritykseltä miten

Faktat CDP	CDP on voittoa tavoittelematon kansainvälisesti toimiva organisaatio, joka on luonut sijoittajille, yrityksille ja kaupungeille ohjelman ympäristövaikutuksien mittaamiseksi ja hallitsemiseksi.
	CDP:llä on erilliset ohjelmat ilmastonmuutokseen, vedenkäyttöön sekä metsäkatoon. CDP pyytää tietoja yrityksiltä niiden ympäristövaikutuksista sekä niihin liittyvien riskien hallitsemisesta sijoittajien puolesta.
	Allekirjoittajien hallinnoitavat varat ovat yhteensä yli 100 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Sijoittajat käyttävät tietoja analyyseissään sekä keskustelujen pohjana yritysten kanssa. Raportoivia yrityksiä on yli 5600 ja raportoivia kaupunkeja on 533.

ne hallitsevat riskejä metsäkatoon liittyen. Kyselyyn vastasi 201 yritystä. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, tähtääkö yritys metsäkadon lopettamiseen toimitusketjussaan, onko yrityksen toimitusketju metsäkadon osalta kestäväällä pohjalla, sekä asettaako yritys riittävät vaatimukset toimitusketjulleen. Vain alle puolet vastanneista yrityksistä on arvioinut raaka-ainesaatavuuden vaikutukset kasvustrategiaansa viiden tai useamman vuoden tähtäimellä. Yritykset mainitsivat suurimpina haasteinaan toimitusketjun ja tuotteiden tarkan alkuperän hallinnan, heikon lainsäädännön valvonnan kehittyvissä maissa sekä sertifioitujen raaka-aineiden rajoitetun saatavuuden ja hinnan.

6.5 Lähteet

CDP:

<https://www.cdp.net/en/forests>

https://b8f65cb373b1b7b15feb-c70d8ead6ced550b4d987d7c03fcdd1d.ssl.cf3.rackcdn.com/cms/reports/documents/000/001/328/original/CDP_2016_forests_report.pdf?1482313940

Metsäkato:

http://wwf.panda.org/about_our_earth/deforestation/deforestation_causes/

<http://www.worldwildlife.org/threats/deforestation>

<http://wwf.panda.org/?245370/Over-80-of-future-deforestation-confined-to-just-11-places>

Nautakarjatuotteet:

<http://www.ucsusa.org/global-warming/stop-deforestation/drivers-of-deforestation-2016-beef-cattle#.WHNLJTK7paR>

<http://www.greenpeace.org/international/en/news/Blogs/makingwaves/amazon-slaughterhouses-deforestation/blog/53066/>

<http://www.worldwildlife.org/threats/deforestation>

<http://www.brazilianbeef.org.br/texto.asp?id=18>

Palmuöljy:

<http://greenpalm.org/about-palm-oil/where-is-palm-oil-grown-2>

<http://greenpalm.org/about-palm-oil/what-is-palm-oil/what-is-palm-oil-used-for>

Soija:

<http://www.worldatlas.com/articles/world-leaders-in-soya-soybean-production-by-country.html>

http://wwf.panda.org/what_we_do/footprint/agriculture/soy/soyreport/soy_and_its_uses/

Metsätaloustuotteet:

<http://www.worldwildlife.org/industries/timber>

<http://cerdi.org/uploads/sfCmsContent/html/323/Delacote.pdf>

<http://pefc.fi/pefc-numeroina/>

Liite: Yhtiökokoukset joihin OP Rahastoyhtiön rahastoja osallistui 2016

KONE Oyj	7.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Amer Sports Oyj	8.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Martela Oyj	8.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Detection Technology Oy	10.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Basware Oyj	15.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Verkkokauppa.Com Oyj	15.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
YIT Oyj	15.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Exel Composites Oyj	17.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Finnair Oyj	17.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Lassila & Tikanoja Oyj	17.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Nordea Bank AB	17.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Robit Oyj	18.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Caverion Oyj	21.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Kemira Oyj	21.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Sponda Oyj	21.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Metso Oyj	21.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Cargotec Oyj	22.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Lemminkäinen Oyj	22.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Orion Oyj	22.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
SRV Yhtiöt Oyj	22.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Tieto Oyj	22.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Valmet Oyj	22.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Konecranes Oyj	23.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Metsä Board Oyj	23.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Raisio Oyj	23.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Neste Oyj	30.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Cramo Oyj	31.3.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Nexstim Oyj	31.3.2016 Vastustettiin esityslistan kohtaa kymmenen
Asiakastieto Group Oyj	1.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Kesko Oyj	4.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Fortum Oyj	5.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Consti Yhtiöt Oyj	6.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Munksjo Oyj	6.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
PKC Group Oyj	6.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Marimekko Oyj	11.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Teleste Oyj	7.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
UPM-Kymmene Oyj	7.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Affecto Oyj	8.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Nokian Renkaat Oyj	12.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Honkarakenne Oyj	15.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Huhtamäki Oyj	21.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Sampo Oyj	21.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Stora Enso Oyj	28.4.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Kotipizza Oyj	11.5.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Nokia Oyj	16.6.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Nexstim Oyj ylim. yhtiökokous	18.8.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä
Konecranes Oyj ylim. Yhtiökokous	15.9.2016 Kannatettiin esityslistan esityksiä